

שם פרטי:

שם משפחה:

ביתה:

מבחן מסכם - רמה בסיסית

משך המבחן: 90 דקות · סך הכול 100 נקודות · קראו את הטקסט בעיון וענו על כל השאלות.

טבלת ניקוד		
חלק	ניקוד מרבי	ניקוד שהתקבל
חלק א': הבנת טקסט מידע	40	
חלק ב': ידע ומושגים	35	
חלק ג': חשיבה גאוגרפית והבעה בכתב	25	
סה"כ	100	

חלק א': הבנת טקסט מידע (40 נק')

ירקות מהמדבר

הערבה היא רצועה ארוכה ונמוכה שמשתרעת מדרום לים המלח ועד אילת. היא חלק מהשבר הסורי-אפריקני, והאקלים בה מדברי: בקיץ חם מאוד, ובכל השנה יורד מעט מאוד גשם. נדמה שזה המקום האחרון שבו אפשר לגדל ירקות.

ובכל זאת, ביישובי הערבה מגדלים פלפלים, עגבניות, מלונים, פרחים ותמרים. הסוד הוא שילוב של אקלים וטכנולוגיה. בחורף, כשבאירופה קר, בערבה חם ונעים, ולכן הירקות גדלים מהר ונשלחים לחו"ל.

את המים שואבים בעיקר ממי תהום, ולעיתים הם מעט מלוחים. כדי שלא יתבזבזו, משקים בטפטוף: צינור דק מביא כל טיפה ישר לשורשי הצמח. החממות מגינות על הצמחים מפני רוח וחול. חקלאים מארצות רבות מגיעים לערבה כדי ללמוד את השיטות האלה.

בערבה גרים מעט אנשים, והיישובים הקטנים רחוקים זה מזה. רוב התושבים עובדים בחקלאות, ובשנים האחרונות גם בתיירות: מטיילים באים ליהנות מהנוף המדברי ומהשקט.

1 איתור מידע: בחרו את התשובה הנכונה. (8 נק')

- א. היכן נמצאת הערבה?
 ◦ בין הכנרת לים המלח ◦ מדרום לים המלח ועד אילת ◦ לאורך הים התיכון
 ◦ בגליל העליון
- ב. מאיזה מקור שואבים את רוב המים בערבה?
 ◦ מהכנרת ◦ ממי תהום ◦ מהים התיכון ◦ ממי גשמים
- ג. מה תפקיד החממות לפי הטקסט?
 ◦ לחמם את המים ◦ להגן על הצמחים מפני רוח וחול ◦ לייצר חשמל ◦ לשמור על הקור
- ד. במה עובדים רוב תושבי הערבה?
 ◦ בהייטק ◦ בתעשייה ◦ בחקלאות ◦ במסחר

2 השלימו לפי הטקסט. (6 נק')

- א. האקלים בערבה הוא אקלים _____.
- ב. הערבה היא חלק מהשבר ה _____.
- ג. בחורף שולחים את הירקות ל _____.

3 נכון או לא נכון לפי הטקסט? תקנו את המשפטים הלא נכונים. (6 נק')

משפט	נכון	לא נכון	תיקון
א. בערבה יורד הרבה גשם בחורף.	☐	☐	
ב. המים בערבה הם לעיתים מעט מלוחים.	☐	☐	
ג. היישובים בערבה צפופים וקרובים זה לזה.	☐	☐	

4 פרשנות: הטקסט אומר שהסוד הוא «שילוב של אקלים וטכנולוגיה». הסבירו את הביטוי, ותנו דוגמה אחת לאקלים ודוגמה אחת לטכנולוגיה מהטקסט. (10 נק')

5 הסקת מסקנות: מדוע לדעתכם התפתחה בערבה בשנים האחרונות גם תיירות? הסבירו בעזרת הטקסט ובעזרת מה שלמדתם. (10 נק')

חלק ב': ידע ומושגים (35 נק')

1 השלימו. היעזרו במחסן המילים. (8 נק')

לבנון | הגליל | צל גשם | התפלה | השפלה

- א. המדינה שגובלת בישראל בצפון: _____.
- ב. הגבעות הנמוכות שבין מישור החוף להרי יהודה: _____.
- ג. אזור ממזרח להרים שכמעט אין בו גשם נקרא _____.
- ד. הוצאת המלח ממי ים נקראת _____.

2 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים. (8 נק')

משפט	נכון	לא נכון	תיקון
א. ישראל נמצאת ביבשת אסיה.	☐	☐	
ב. גבול פוליטי עובר תמיד לאורך נהר או הר.	☐	☐	
ג. ירושלים שוכנת בהרי יהודה.	☐	☐	
ד. רוב תושבי ישראל גרים בנגב.	☐	☐	

3 התאימו בין המקום לענף הכלכלה הבולט בו. (6 נק')

טור א

1. מפרץ חיפה

2. אילת

3. עמק יזרעאל

4. מרכז הארץ

טור ב

תיירות ☐

הייטק ☐

חקלאות ☐

תעשייה ונמל ☐

4 מיינו את מקורות המים. (7 נק')

הכנרת | מתקן התפלה | מי תהום | מים מטוהרים | מעיין

מקור טבעי

מקור שהאדם יצר

5 בחרו את התשובה הנכונה. (6 נק')

א. המקום הנמוך ביותר על פני היבשה:

○ הכנרת ○ ים המלח ○ עמק יזרעאל

ב. «תבחין» הוא:

○ המאפיין שלפיו מחלקים לאזורים ○ סוג של גבול ○ שם של עמק

ג. בקנה מידה 1:100,000, 4 ס"מ במפה הם:

○ 400 מטר ○ 4 ק"מ ○ 40 ק"מ

חלק ג': חשיבה גאוגרפית והבעה בכתב (25 נק')

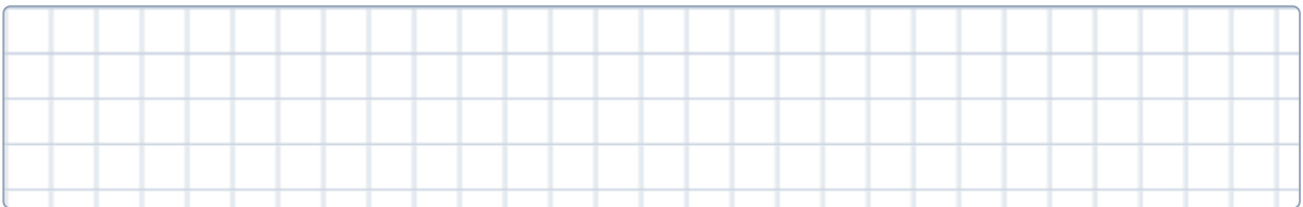
1 סיבה ותוצאה: הסבירו מדוע בגליל יורד הרבה יותר גשם מאשר בנגב. כתבו שתי סיבות. (8 נק')

2 השוואה: השלימו את הטבלה. (6 נק')

הנגב	מישור החוף	תבחין
		צורת הנוף
		אקלים
		אוכלוסייה

3 שרטטו חתך פשוט של הנוף ממערב (משמאל) למזרח (מימין): הים התיכון, מישור החוף, השפלה, הרי יהודה וים המלח. כתבו את שם כל חלק. (5 נק')

4 כתבו פסקה (4 שורות): מדוע ירושלים היא עיר מיוחדת? כתבו על שני «כובעים» שלה לפחות. (6 נק')

בהצלחה!